

Logos et scientia

Centar za proučavanje odnosa znanosti i religije

Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
Jordanovac 110, pp 169, HR-10000 Zagreb, <https://cepozir.ffrz.hr/>

KLASA: 029-03/24-01/20

URBROJ: 251-522-15-24-2

U Zagrebu, 19. prosinca 2024.

Na temelju odredbe članka 6. stavka (2) Pravilnika o radu Centra za proučavanje odnosa znanosti i religije Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu (KLASA: 602-04/22-01/26; URBROJ: 522-15-22-3 od 18. siječnja 2022.), Pročelnik Centra Kabinetu Centra podnosi

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

o radu i poslovanju Centra za proučavanje odnosa znanosti i religije (Centar) Fakulteta filozofije i religijskih znanosti (FFRZ) Sveučilišta u Zagrebu

1. Uvod

Ovo Izvješće odnosi se na razdoblje od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. tj. na razdoblje drugog i trećeg tromjesečja kao i na pasivne sezone te neaktivnu sezonu 3. (treće) godine postojanja Centra (od 1. siječnja 2024. do 1. listopada 2024.) te 1. (prvog) tromjesečja 4. (četvrte) godine postojanja Centra (od 1. listopada 2024. do 31. prosinca 2024.). Na temelju odredbe članka 16. stavka (3) Poslovnika Centra (KLASA: 602-04/21-01/226; URBROJ: 522-04-21-1 od 20. listopada 2021.) prihvaćeno Izvješće podnosi se Vijeću FFRZ.

Pojmovi koji se koriste u ovom Izvješću, a koji imaju rodni značaj, bez obzira na to koriste li se u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski spol.

2. Održavanje ustroja Centra

Ustroj Centra uspješno je održavan tijekom razdoblja na koje se ovo Izvješće odnosi.

Kabinet Centra. U trećoj godini postojanja Centra, Kabinet je konstituiran dana 14. studenoga 2023., a u četvrtoj dana 12. studenoga 2024. sukladno članku 18. stavku (3) Poslovnika Centra te članku 7. stavku (1) Pravilnika o radu Centra. Međutim, temeljem odredbi članka 18. stavka (4) Poslovnika te članka 12. stavka (3) Pravilnika o radu, Tajnici Kabineta mandat je prestao preuranjeno kada je prestala biti studentica FFRZ. Stoga, Pročelnik je donio Odluka o imenovanju o.d. Tajnice Kabineta (dokument od 17. prosinca 2024., KLASA: 602-03/23-01/131, URBROJ: 251-522-15-24-1).

Stručni kolegij Centra. U trećoj godini postojanja Centra, Kolegij je konstituiran dana 21. studenog 2023., a u četvrtoj dana 19. studenog 2024. sukladno članku 19. stavku (3) Poslovnika Centra te članku 15. Pravilnika o radu Centra. Broj stalnih članova Kolegija je smanjen (Odluka Kabineta od 16. siječnja 2024., KLASA: 602-03/23-01/138, URBROJ: 251-522-15-24-9).

Etička komora. Sukladno odredbama Pravila o radu Etičke komore (KLASA: 602-03/22-01/95; URBROJ: 522-15-22-4 od 1. srpnja 2022.) članovi Komore izabrali su Predstojnika [Zapisnik 1. redovite (elektroničke) sjednice Etičke komore od 13. svibnja 2024., KLASA: 004-02/24-01/1, URBROJ: 251-522-

Logos et scientia

Centar za proučavanje odnosa znanosti i religije

Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
Jordanovac 110, pp 169, HR-10000 Zagreb, <https://cepozir.ffrz.hr/>

15-24-2] kojeg je potvrdio Kabinet (Odluka Kabineta od 21. svibnja 2024., KLASA: 602-03/23-01/138, URBROJ: 251-522-15-24-17). Time je Komora otpočela s radom.

Savjetodavna tijela. Savjetodavna tijela uspješno su nadopunjena s dodatnim članovima što je ojačalo savjetodavni potencijal Centra čineći ga raznovrsnijim (Odluka Kolegija od 23. siječnja 2024., KLASA: 602-03/23-01/138, URBROJ: 251-522-15-24-10; Odluka Kolegija od 21. svibnja 2024., KLASA: 602-03/23-01/138, URBROJ: 251-522-15-24-18; Odluka Kolegija od 17. prosinca 2024., KLASA: 602-03/23-01/131, URBROJ: 251-522-15-24-2; Odluka Kolegija od 17. prosinca 2024., KLASA: 602-03/23-01/131, URBROJ: 251-522-15-24-3).

Međunarodni savjetodavni odbor. Odbor je uspješno nadopunjen s dodatnim članom što je ojačalo njegov savjetodavni potencijal (Odluka Kolegija od 17. prosinca 2024., KLASA: 602-03/23-01/131, URBROJ: 251-522-15-24-4).

Glasnogovornik Centra. Kabinet nije do sada aktivirao glasnogovornika, ali rastom kakvoće i raznovrsnosti javnih aktivnosti Centra (vidi ispod), očekivano je da će se to promijeniti u nadolazećem razdoblju.

3. Ljudski potencijal Centra

Centar okuplja 128 (sto dvadeset osam) članova od kojih 108 (sto osam) iz Hrvatske i 20 (dvadeset) iz inozemstva (Europa, Ujedinjena Kraljevina, SAD, Australija) (Tablica 1) što predstavlja porast članstva od 2,34% u odnosu na 2023. Većina domaćih članova djelatnici su Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskog katoličkog sveučilišta, Instituta Ruđer Bošković, Instituta za filozofiju (Zagreb), a sporadično i ostalih sveučilišta u Hrvatskoj. Također, 13 (trinaest) članova Centra su aktivni ili bivši djelatnici FFRZ, 1 (jedan) je *professor emeritus* FFRZ, 1 (jedan) *alumnus*, a 1 (jedan) je student FFRZ. Konačno, 5 (pet) članova Centra su članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Napustio nas je (preminuo) 1 (jedan) član.

Tablica 1. Ljudski potencijal Centra

Ustroj Centra	Broj članova
<i>Tijela Centra</i>	
Pročelnik	1
Kabinet	3 ^a
<i>Veliko vijeće</i>	
Stručni kolegij	9 ^b
Glasnogovornik Centra	1
<i>Savjetodavna tijela</i>	
Znanstveni savjet	16
Savjet filozofa	12
Savjet teologa	8
Pojedinačni savjetnici	57 ^c
Etička komora	5
Međunarodni savjetodavni odbor	13
Međureligijski konzultanti	2
Duhovnik Centra	1
Σ	128

^a 4 s Pročelnikom; ^b 13 s Pročelnikom i ostalim članovima Kabineta;

^c 58 s Glasnogovornikom

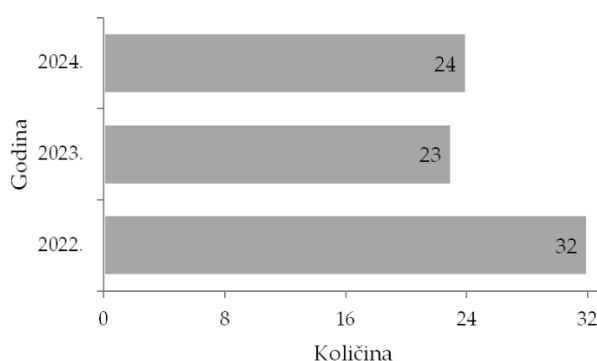
Logos et scientia

Centar za proučavanje odnosa znanosti i religije

Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
Jordanovac 110, pp 169, HR-10000 Zagreb, <https://cepozir.ffrz.hr/>

4. Rad tijela Centra

Tijela Centra redovito su i predano obavljala dužnosti propisane Poslovníkom i Pravilnikom o radu pri čemu je donijeto 15 (petnaest) odluka i 3 (tri) opća akta, podniet je 1 (jedan) pisani prijedlog, usvojena su 2 (dva) izvješća, 1 (jedan) godišnji program i plan rada i 2 (dva) mišljenja te izdane 3 (tri) potvrde. Količina proizvedenih dokumenata nije bitno varirala u odnosu na ranija razdoblja (Slika 1), a svi dokumenti su uruđžbirani te arhivirani.

Slika 1. Količina proizvedenih dokumenata Centra u razdoblju od 2022.-2024. godine. Količina: apsolutni broj dokumenata [potvrde nisu ubrojene (vidi tekst)]

Rad Pročelnika. Tijekom razdoblja na kojeg se odnosi ovo Izvješće, Pročelnik je donio 2 (dvije) odluke, predložio 1 (jedan) godišnji program i plan rada, dao 1 (jedan) pisani prijedlog, podnio 2 (dva) izvješća te izdao 3 (tri) potvrde.

Rad Kabineta. Tijekom razdoblja na kojeg se odnosi ovo Izvješće, Kabinet je održao 12 (dvanaest) redovitih sjednica i 1 (jednu) izvanrednu (elektroničku) sjednicu. Tijekom toga, Kabinet je prihvatio 12 (dvanaest) zapisnika sjednica Kabineta, donio 4 (četiri) odluke i 3 (tri) opća akta, prihvatio *Godišnji program i plan rada Centra* te usvojio *Izvješće o provedbi i okončanju projekta „Stručno gostovanje na CePOZiRu (2023.-2024.)“* i *Godišnje izvješće Pročelnika o radu i poslovanju Centra*. Također, Kabinet je po prvi puta dodijelio Nagradu *Ruđer Bošković SJ* kojom Centar nagrađuje za *akademski doprinos u proučavanju odnosa znanosti i religije*. Posjećenost sjednica Kabineta tijekom 2024. predstavljena je na Slici 2,A.

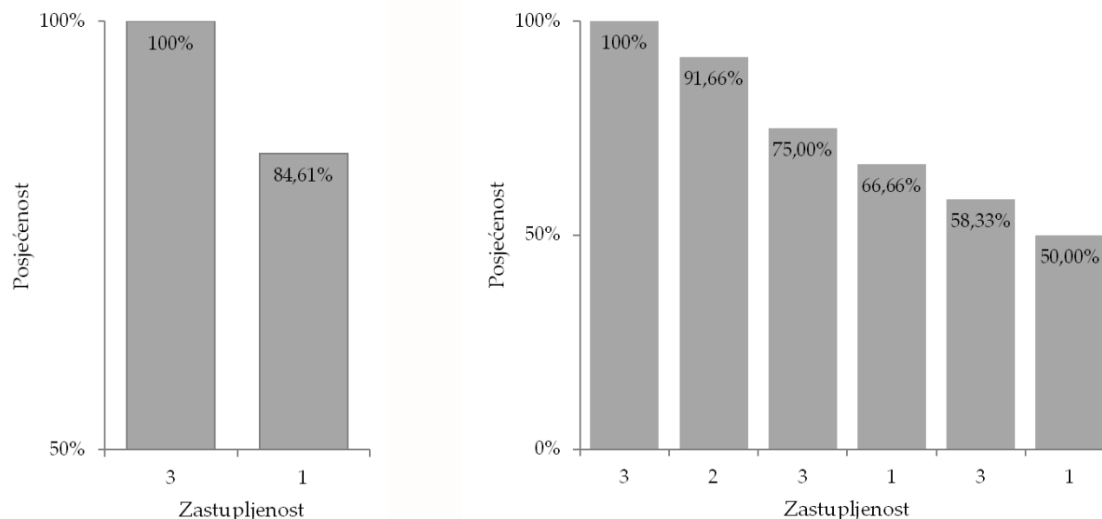
Rad Stručnog kolegija. Tijekom razdoblja na kojeg se odnosi ovo Izvješće, Kolegij je održao 12 (dvanaest) redovitih sjednica. Tijekom toga, Kolegij je prihvatio 11 (jedanaest) zapisnika sjednica Kolegija, donio 8 (osam) odluka te izdao 2 (dva) mišljenja. Posjećenost sjednica Kolegija tijekom 2024. predstavljena je na Slici 2,B iz čega je razvidno da je od svih članova Kolegija, koji nisu članovi Kabineta (vidi Tablicu 1), približno $\frac{1}{2}$ njih sudjelovalo u radu najmanje 50% sjednica (posjećenost od 58,33% i 50,00%) dok je $\frac{2}{3}$ doprinijelo radu najmanje 66% sjednica (posjećenost od 91,66%, 75,00% i 66,66%).

Logos et scientia

Centar za proučavanje odnosa znanosti i religije

Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
Jordanovac 110, pp 169, HR-10000 Zagreb, <https://cepozir.ffrz.hr/>

Slika 2. Posjećenost (postotak sjednica na kojima je član prisustvovao) i zastupljenost (apsolutni broj članova s podjednakom posjećenosti) na sjednicama Kabineta (A) i Stručnog kolegija (B) tijekom 2024. godine. Posjećenost od 100% odnosi se na Pročelnika, Zamjenika pročelnika te Tajnika Centra bez čije nazočnosti tijela ne mogu pravovaljano raspravljati i odlučivati

Rad Etičke komore. Tijekom razdoblja na kojeg se odnosi ovo Izvješće, Komora je održala 1 (jednu) redovitu elektroničku sjednicu.

5. Javna akademska djelatnost Centra

Znanstveno-istraživačka platforma. Tijekom razdoblja na kojeg se odnosi ovo Izvješće, Centar je realizirao projekt *Stručno gostovanje na CePOZiR-u (2023.-2024.)* [Projektna prijava od 15. svibnja 2023., KLASA: 642-01/23-01/1, URBROJ: 251-522-02-23-7 (*Stručno gostovanje*); Projektna prijava od 14. veljače 2024., KLASA: 642-01/24-01/1, URBROJ: 251-522-01-24-2 (*Stručno gostovanje 2*)] koji je bio financiran sredstvima iz programa *Kompetitivno projektno financiranje FFRZ* (Odluka Dekana od 12. lipnja 2023., KLASA: 642-01/23-01/1, URBROJ: 251-522-02-23-13; Odluka Dekana od 29. veljače 2024., KLASA: 642-01/24-01/1, URBROJ: 251-522-01-24-10). Projekt, koji je uspješno sproveden u Zagrebu u razdoblju od 9.-11. svibnja 2024. (*Prvi projektni prijedlog*) te u razdoblju od 21.-23. listopada 2024. (*Drugi projektni prijedlog*), a financiran s ukupno 1.095,00 EUR (€), ugostio je dva ugledna gosta: Revd Canon Dr Michaela Fullera (*University of Edinburgh, School of Divinity*) i prof. dr. protođakona Ratomira Grozdanoskog, u miru (Sveučilište Sv. Ćirila i Metoda u Skopju, Pravoslavni bogoslovni fakultet Sv. Klimenta Ohridskog) (Izvješće od 12. studenog 2024., KLASA: 029-03/24-01/20, URBROJ: 251-522-15-24-1). Također, Centar je podnio još jedan projektni prijedlog [Projektna prijava od 3. listopada 2024., KLASA: 642-01/24-01/3, URBROJ: 15-24-2 (*Vrhunska filozofska izlaganja*)] kojeg je Uprava FFRZ odlučila financirati (Odluka Dekana od 29. listopada 2024., KLASA: 642-01/24-01/3, URBROJ: 251-522-01-24-10).

Nadalje, Centar je bio partner *Europskom društvu za proučavanje znanosti i teologije (European Society for the Study of Science and Theology, ESSSAT)* tijekom organizacije i realizacije 20th *European Conference on*

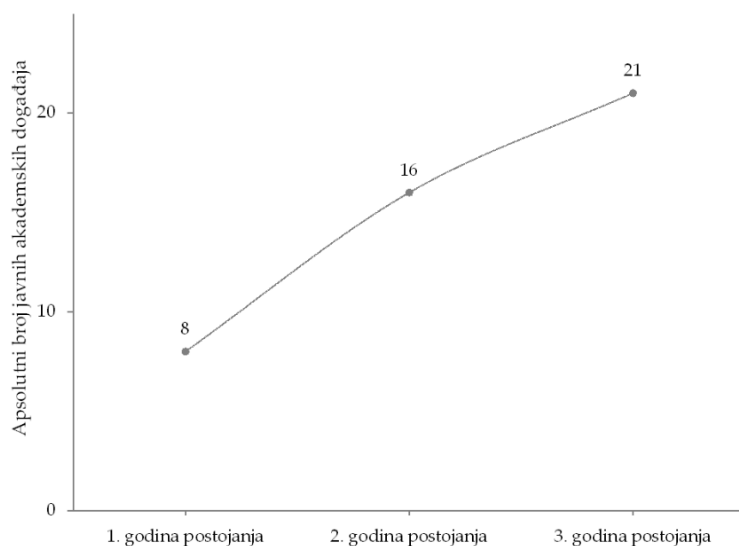
Logos et scientia

Centar za proučavanje odnosa znanosti i religije

Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
Jordanovac 110, pp 169, HR-10000 Zagreb, <https://cepozir.ffrz.hr/>

Science and Theology (ECST XX), koja se držala u Splitu u razdoblju od 28. kolovoza – 1. rujna 2024. Na Konferenciji su sudjelovali i članovi Centra sa svojim izlaganjima te s jednim pozvanim glavnim predavanjem. Na tom tragu valja napomenuti da je Kabinet usvojio *Akt o ustroju Znanstvene konferencije Centra* (dokument od 10. travnja 2024., KLASA: 602-03/24-01/50, URBROJ: 251-522-15-24-1) čime je dan dodatan poticaj za osiguravanje stabilnog razvoja znanstvene djelatnosti.

Konačno, samostalno ili u suradnji s partnerima (vidi ispod), Centar je organizirao 21 (dvadeset jedan) javni događaj što predstavlja porast od ~25% u odnosu na 2. godinu postojanja te više od 2.5-puta u odnosu na 1. godinu postojanja Centra (Slika 3). Događaji se odnose na slijedeće formate: *Predavanja*, *Akademski razgovori*, *Razgovori ugodni*, *Tribine* i *Okrugli stolovi* iz serija *Vjera i razum*, *Razum vjeri* te *Vjera razumu*, a najzastupljeniji su bili događaji iz serije *Vjera i razum* (Tablica 2). Osim toga, Centar je organizirao predstavljanje triju knjiga.

Slika 3. Porast količine javnih akademskih aktivnosti Centra u razdoblju od 20. listopada 2021. do 31. prosinca 2024.

Tablica 2. Distribucija i zastupljenost javnih akademskih događaja Centra za 2024. godinu

Javni događaj	Serija [broj događaja (%)]			Izvan kategorizacije [broj događaja (%)]	Σ
	<i>Vjera i razum</i>	<i>Razum vjeri</i>	<i>Vjera razumu</i>		
Predavanja	6 (54,54) ^{a, †}	4 (36,36)	1 (9,09)		11
Akademski razgovori	3 (75,00)	1 (25,00)			4
Razgovori ugodni			1 (100,00)		1
Tribine			1 (100,00)		1
Okrugli stolovi	1 (100,00)				1
Predstavljanje knjiga				3 (100,00)	3
Σ	10 (47,61) ^b	5 (23,80)	3 (14,28)	3 (14,28)	21

^a 6/11=0,5454×100=54,54%; ^b 10/21=47,61×100=47,61%; [†] jedno predavanje je održano preko Zoom-platforime

Stručno-naučiteljska platforma. Tijekom razdoblja na kojeg se odnosi ovo Izvješće, Centar je uspio aktivirati i ovu platformu. Naime, donesena su *Pravila o ustroju Ljetne škole* (Odluka Kabineta od 19.

Logos et scientia

Centar za proučavanje odnosa znanosti i religije

Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
Jordanovac 110, pp 169, HR-10000 Zagreb, <https://cepozir.ffrz.hr/>

prosina 2024., KLASA: 602-03/24-01/155, URBROJ: 251-522-15-24-1). Nakon imenovanja Ravnatelja, očekivano je da će Škola početi s radom sredinom 2025. godine.

Međuinstitucijska suradnja. Tijekom razdoblja na kojeg se odnosi ovo Izvješće, Centar je ostvario izravnu suradnju sa slijedećim institucijama: Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti (HAZU), Hrvatskim katoličkim sveučilištem, Katoličkim bogoslovnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Prirodoslovno-matematičkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Maticom hrvatskom, Institutom za filozofiju (Zagreb), Gradskom knjižnicom u Zagrebu te Hrvatskim katoličkim liječničkim društvom. Također, Centar je ugostio izlagače sa slijedećih institucija: Sveučilišta u Zagrebu (*Fakulteta filozofije i religijskih znanosti, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Medicinskog fakulteta, Pravnog fakulteta*), Sveučilišta u Rijeci (*Filozofskog fakulteta*), Hrvatskog katoličkog sveučilišta, Sveučilišta Sv. Ćirila i Metoda u Skopju (*Pravoslavnog bogoslovnog fakulteta Sv. Klimenta Ohridskog*), *University of Helsinki (Faculty of Theology)*, *University of Edinburgh (School of Divinity)*, Instituta za filozofiju (Zagreb), Antropološkog centra HAZU, Instituta društvenih znanosti „Ivo Pilar“, Hrvatskog instituta za povijest te Hrvatskog katoličkog liječničkog društva. Konačno, događaje Centra vodili su djelatnici slijedećih institucija: Sveučilišta u Zagrebu (*Fakulteta filozofije i religijskih znanosti, Katoličkog bogoslovnog fakulteta, Fakulteta hrvatskih studija, Pravnog fakulteta, Filozofskog fakulteta*) te Instituta za filozofiju (Zagreb).

6. Medijski odaziv

Tijekom razdoblja na kojeg se odnosi ovo Izvješće, Centar je nastavio biti prisutan u tiskanim i elektroničkim medijima. Pročelnik je bio gost u HRT-ovoj emisiji *Prometej (Znanost s potpisom, 23. svibnja 2024.)* te dao intervju za dnevni list *Slobodna Dalmacija* na temu odnosa znanosti i religije (*Pitanje Boga nije znanstveno pitanje; novinar: Petar Čikeš; tisak: 19. listopada 2024., mrežno: 29. listopada 2024.*). Također, katolički tjednik *Glas Koncila*, objavio je intervju s Revd Canon Dr Michaelom Fullerom, koji je član Međunarodnog savjetodavnog odbora Centra (*Bog je nemjerljivo veći nego što možemo zamisliti i opisati; novinarka: Marina Katinić Pleić; mrežno: 4. lipnja 2024.*). Konačno, *Informationna katolička agencija (IKA)* i portal *Bitno.net* kontinuirano su prenosili najave naših događaja.

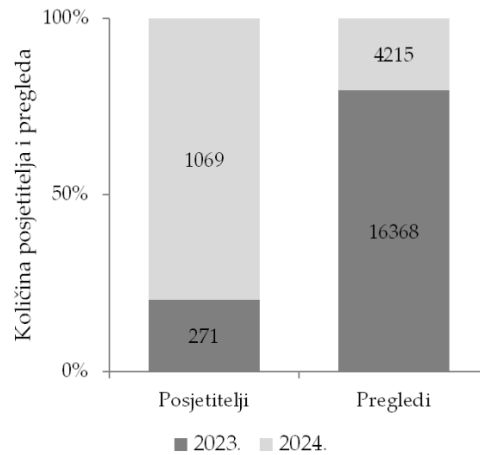
Valja naglasiti da raste interes za praćenje rada Centra putem naše internetske stranice, društvenih mreža te *YouTube*-kanala. Tako, broj posjetitelja internetske stranice se povećao za ~4-puta u odnosu na prethodnu godinu (Slika 4; 1069/271), dok je broj pregleda pao za približno isto toliko (16368/4215) što govori da je velika količina pregleda ostvarenih u prošloj godini vjerojatno posljedica internog provjeravanja stranice tijekom njene uspostave. No, činjenica da je tijekom 2024. godine bilo ~4-puta više pregleda od posjetitelja (4215/1069) govori da su se (neki) posjetitelji višekratno vraćali sadržaju stranice. Nadalje, preko mreže *Facebook* rad Centra prati 61 (šezdeset jedan) profil dok preko mreže *Instagram* njih 17 (sedamnaest), a ostvaren je i značajan porast našeg digitalnog doseg (Slika 5). Na mreži *X*, aktivnosti Centra prati 29 (dvadeset devet) profila – s prosječnim pregledavanjem posljednjih 10 objava od 22 puta, dok na *YouTube*-kanalu 12 (dvanaest) profila – s ukupno 145 pregleda (Slika 6). Centar je na svoj *YouTube*-kanal tijekom 2024. objavio 2 (dva) video uratka.

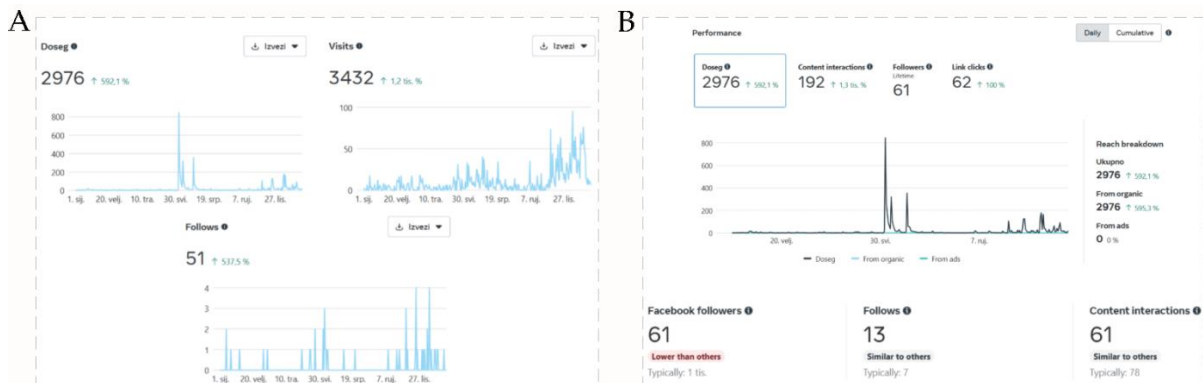
Logos et scientia

Centar za proučavanje odnosa znanosti i religije

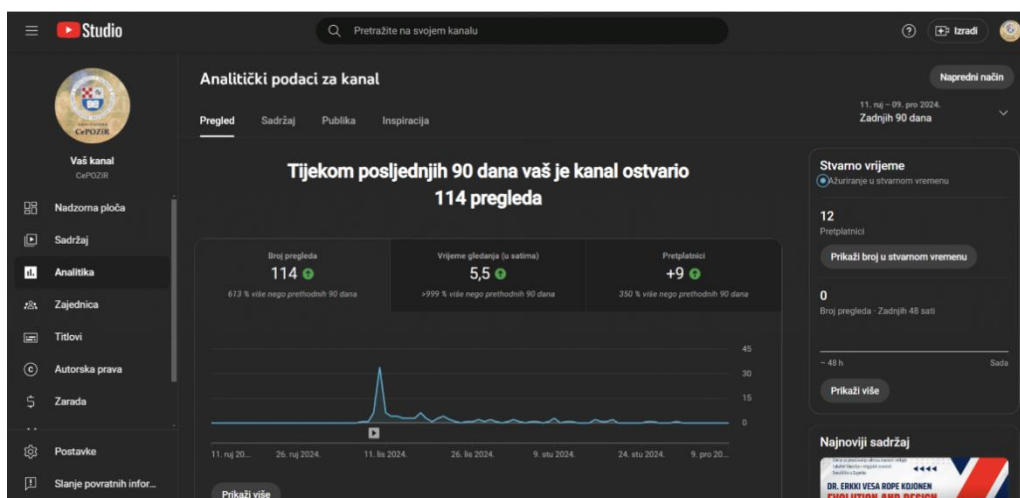
Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
Jordanovac 110, pp 169, HR-10000 Zagreb, <https://cepozir.ffrz.hr/>

Slika 4. Količina (apsolutni broj) posjetitelja i pregleda internetske stranice Centra tijekom 2023. i 2024. godine. Ljubaznošću Denisa M. Branjušića

Slika 5. Analiza aktivnosti na Facebook-društvenoj mreži Centra. A) Doseg, posjećenost i praćenje; B) Svojstva i usporedba s drugim sličnim stranicama. Ljubaznošću Marte Kranjčec

Slika 6. Djelomična analiza aktivnosti na YouTube-kanalu Centra (analiza ne pokriva cijelu 2024. godinu). Ljubaznošću Ante Belića

Logos et scientia

Centar za proučavanje odnosa znanosti i religije

Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
Jordanovac 110, pp 169, HR-10000 Zagreb, <https://cepozir.ffrz.hr/>

7. Ostalo

Uslijed ograničenosti kapaciteta, *Terenska platforma* za sada ostaje neaktivna. Međutim, očekivano je da će se tijekom nadolazećeg razdoblja aktivirati i ova platforma. Internetska stranica Centra značajno je unaprijeđena u odnosu na prethodno razdoblje, a očekivano je da će se tijekom 4. godine postojanja Centra dopunski poboljšati. Premda je *Klub Stručnog kolegija* krenuo s radom (održano je jedno izlaganje), nije uspio doseći rutinsku uhodanost ponajprije zbog prezauzetosti voditelja. No, očekivano je da će se stanje poboljšati tijekom nadolazećeg razdoblja.

8. Opći odjek CePOZiR-a

Opći odjek Centra se poboljšao, a očekivano je da će se trend ustaliti te ubrzati. Centar je vidljiviji u odnosu na prethodno razdoblje sudeći na temelju posjećenosti javnih događaja, ali i akademskih i opće-društvenih interakcija članova Kabineta i Kolegija.

9. Zaključak

Na temelju navedenog, može se zaključiti sljedeće:

- Centar djeluje kontinuirano i stabilno, njegova tijela obavljaju svoje dužnosti, a sinergija između Kabineta i Stručnog kolegija uspješno pogoni njegov temeljni mehanizam;
- Značajno je intenzivirana stručna aktivnost Centra što bi trebalo pojačati njegovu temeljnu znanstvenu djelatnost;
- Centar je vidljiviji u akademskoj sredini, a raste i njegova opće-društvena prepoznatljivost.

Sadašnji pozitivni trend se treba održavati te uz predani rad poboljšavati s ciljem oslobađanja cjelokupnog potencijala Centra. To bi u konačnici trebalo osnažiti akademski položaj i javnu prepoznatljivost FFRZ.

Izvješće podnio

Pročelnik CePOZiR-a

doc. dr. sc. Petar Tomev Mitrikeski, dipl. ing.

Izvješće ovjerio

Tajnik CePOZiR-a

Ante Belić, mag. phil.